

Kotilaisten suku

KOTILAISTEN SUKUSEURAN JÄSENLEHTI. Viidestoista vuosikerta. Numero 1/2011

RAKKAUTTA. Helvi Inkeri Kotilainen ja Onni Sani Puralan kylätiellä keväällä 1934.

Tie auki ja elämä edessä

Helvi Inkeri Kotilaisen ja Onni Sanin kiehtova tarina. sivu 8

Siihen aikaan kun Suku-Otto sukuseuraa perusti

Otto Kotilainen (1885–1988) vieraili 1950-luvulla Kivijärvellä ja Kannonkoskella, missä asui runsaasti sukuun kuuluvia. Lisäksi Suku-Otto kirjoitti seudun Kotilaisten puuhämiehelle paikallisen sukukerhon sihteerille Lauri (Matti) Kotilaiselle (1908–84) Kannonkosken Rasilaan. Saattoipa hän tilata puhelunkin numeroon Takkala 8, kaksi soittoa.

Ei Rasilassa oltu huonokuuloisia, että piti kahdesti soittaa, vaan koska sama linja ja sama numero yhdellä soitolla oli veli Jaakolle Yläpähän. Mikko (Laurin poika) Kotilainen hoitaa sukuasioita sujuvasti kännykällä vaikka kannon nokasta kesken mieluisten metsänhoitopuuhiin. ”Tervaskanto” Mikko on taitava kynän käyttäjä mm sukuhistorian tallentajana, hänestä kerrotaan lisää tässä lehdessä. Mikon tyttären tytär, sukuseuran sihteeri Jannina Lahti puolestaan johdatti meidät Kotilaiset sosiaaliseen mediaan eli Facebookiin.

Vaikka sukupolvet vaihtuvat ja mediat kehittyvät, niin edelleen henkilökohtaiset tapaamiset, kirje, puhelin, sähköposti, nettisivut ja ennen kaikkea kädessäsi oleva sukulehti ovat tärkeitä suvun yhdysiteitä. Päätoimittajamme Lauri (Tapani) Kotilainen on toimittanut tämän lehden Kanarian saarilta käsin, keskeltä Atlantin syystyrskyä. Kotilaiset ovat edelleen ajan aalloilla kuten Suku-Oton aikaankin.

Tarkka lainaus Otto Kotilaisen kirjeestä 45 vuoden takaa sukukerhon sihteerille Kivijärven sukutapaamisen valmisteluista:

”Nyt johtui mieleeni ilmoittaa, jotta magnetofoni (äänennauhoituskoneeni) on sähkövirtakone, joten olisi siellä puheiden esityspaikat huomioitava sähkövirran saantiin. Mukanani tuon noin 20 m. ohutta johtolankaa, jolla voidaan saada sopivalta koskettimelta virtaa tarkoitukseen.”

Kuten toisaalla tässä lehdessä kerrotaan, Suku-Oton tyttären tytär Marja Simola jat-

kaa ukkinsa kiehtovan tarinan kertomista jo kolmannessa kirjassa. Kirjan kuvituksena on Oton itsensä valokuvaamaa historiaa hänen valtaisasta lasinegatiivien arkistostaan.

Vuoden 2013 sukutapaamispaikan valmistelut ovat käynnissä. Näyttää siltä, että tapaamme Suomen taiteen kultakauden maimemissa. Sukukokouksen ohessa voimme palata siihen aikaan, kun Jean Sibelius, Eero Järnefelt ja Juhani Aho ja monet muut taiteilijat Tuusulan rantatiellä kävelivät. Juhani Aho vuoleskeli novelleja joita hän nimitti lastuiksi. Hän kirjoitti muun muassa lastun ”Siihen aikaan kun isä lampun osti”.

Kerromme vuoden 2013 sukutapaamisesta tarkemmin seuran kotisivuilla www.kotilaistensukuseura.fi sekä seuraavassa lehdessä, kun asiat tarkentuvat.

Omasta puolestani kiitän ajasta Kotilaisten Sukuseuran puheenjohtajana. Olen saanut tässä tehtävässä hienon tilaisuuden perheyttyä syvemmin kotilaisuuteen.

Johtokunnan kolmivuotiskauden toisella puolikkaalla puheenjohtajan tehtäviä hoitaa Aarre Kotilainen. Aarren tunnemme jo aiemmin sukulehden hauskoista mainoksista ”Vettä jo toisessa polvessa” ja ”Pojasta polvi paranee”. Hänestä kerrotaan tarkemmin tässä lehdessä sarjassa, jossa esitellään suvun yrittäjiä. Anja Sahrakorpi on toiminut varapuheenjohtajana kolmi-vuotisjakson alkukauden. Loppukauden ajan varapuheenjohtajan tehtävää hoitaa Tuula Kotilainen. Johtokunnan kokoonpano ja muut tehtävät pysyvät ennallaan.

KALEVI KOTILAINEN

HALLOO KOTILAISET, tervehdys kulttuuripääkaupunki Turusta!
Kun matkapuhelimet tulivat parikymmentä vuotta sitten, Kotilaiset omaksuivat ne heti käyttöönsä. Mallit olivat niin järeitä, että niitä olisi voinut käyttää vaikka kylätappelussa.

KOTILAISTEN SUKU 1/2011 • viidestoista vuosikerta • julkaisija Kotilaisten Sukuseura r.y. • päätoimittaja Lauri Kotilainen • tekstien käsittely Anneli Wallenius ja Minna Kotilainen • ulkoasu Heikki Kotilainen • ilmoitusasiat Mikko, Raimo ja Lauri Kotilainen, Anja ja Risto Sahrakorpi • osoitteenmuutokset postikortilla: Anneli Wallenius, Sinikuja 1 C, 01620 Vantaa, sähköpostilla anneli.wallenius@kotilaiset.fi • paino AM digipaino Helsinki 2011

Kotilaisten Sukuseuran johtokunta

Puheenjohtaja*
Kalevi Kotilainen
Kivijärven sukuhaara
Jalustinkatu 7 E 54
20880 Turku
p. 050 591 0310
kalevi.kotilainen@aol.fi

Taloudenhoitaja, jäsenrek.
Anneli Wallenius
Pielisjärven sukuhaara
Sinikuja 1 C
01620 Vantaa
p. 050 591 45 57
anneli.wallenius@kotilaiset.fi

Johtokunnan jäsen
Riitta Kotilainen
Heinäveden sukuhaara
Pellervonkatu 2 C 46
33540 Tampere
p. 040 507 2347
riittaskotilainen@surfnet.fi

Varapuheenjohtaja*
Anja Sahrakorpi
Ylä-Savon sukuhaara
Koivikkotie 20 F
00630 Helsinki
p. 050 912 6605
anjasahrakorpi@hotmail.com

Puheenjohtaja*
Aarre Kotilainen
Kivijärven sukuhaara
Kangasvuokontie 20 D 34
57220 Savonlinna
p. 040 553 8936
aarre.kotilainen@vesihuoltotekniikka.fi

Johtokunnan jäsen
Raimo Kotilainen
Pielisjärven sukuhaara
Villiruusunkuja 3 A 9
00990 Helsinki
p. 040 588 3795

Sihteeri
Jannina Lahti
Kivijärven sukuhaara
Lillukkakuja 2 C
43100 Saarijärvi
p. 045 328 1888
jannina.lahti@saarijarvi.fi

*Tähdellä merkittyjen johtokunnan jäsenen tehtävissä tapahtuu muutoksia kesken kauden. Muutoksista on kerrottu viereisellä sivulla 2.

Muutitko?

■ Jos osoitteesi muuttuu, tai jos saat lähettykset väärällä nimellä tai osoitteella, muista ilmoittaa siitä! Mieluiten Postin ilmeikkortilla: Anneli Wallenius, Sinikuja 1 C, 01620 Vantaa tai sähköpostilla anneli.wallenius@kotilaiset.fi. Ilmoita nimesi sekä vanha ja uusi osoitteesi. Viisinumeroisen jäsennumero lehden takakannen osoitelapusta auttaa parhaiten kohdistamaan muutoksen oikeaan henkilöön. Meitä on näet monia samannimisisiä!

Päätoimittaja
Lauri Kotilainen
Pielisjärven sukuhaara
BOX 22
38400 Puerto de la Cruz
Teneriffa, lauri@kotilaiset.fi
p. 040 548 3820

Varapuheenjohtaja*
Tuula Kotilainen
Heinäveden sukuhaara
Perustie 34 B 8
00330 Helsinki
p. 050 526 2000
tuula.kotilainen@siba.fi

Verkkopalveluvastaava
Ismo Kotilainen
Kivijärven sukuhaara
Ilvestie 4
17500 Padasjoki
p. 044 021 0665
ismo.kotilainen@suomi24.fi

Näin maksat jäsenmaksun – näin liityt jäseneksi

■ Kotilaisten Sukuseuran jäseneksi pääsee jokainen Kotilainen, sekä Kotilaisista isän tai äidin puolelta polveutuva henkilö. Jäseneksi pääsee myös jokainen, joka on tai on ollut naimisissa Kotilaisten sukuun kuuluvan tai siitä polveutuvan henkilön kanssa. Jäseneksi voit liittyä ilmoittamalla nimesi, osoitteesi sekä syntymäaikasi Anneli Walleniukselle kirjeellä tai postikortilla: **Anneli Wallenius, Sinikuja 1 C, 01620 Vantaa**, sähköpostilla anneli.wallenius@kotilaiset.fi tai puhe-

limella 050 591 4557. On hyvä jos mainitset myös, mistä sukuhaarasta (Kivijärven, Ylä-Savon, Pielisjärven tai Heinäveden) polveudut. Jos sait tämän lehden omalla nimellä ja osoitteellasi, riittää kun maksat jäsenmaksun lehden välissä olevalla pankkisiirrolla. Silloin olet sukuseuran jäsen vuoden 2012 loppuun asti. Jos lehtesi välissä ei ole pankkisiirtolomaketta, olet jo maksanut jäsenmaksusi edellisen lehden välissä olleella pankkisiirrolla. Jäsenmaksu koko

kolmivuotiskaudelta 2010–2012 on vain 30 euroa. Se maksetaan tilille FI78 1279 3000 5074 55. (Jos maksat ulkomailta, voit tarvita Nordean BIC-pankkitunnusta: NDEAFIHH.) Kun maksat, käytä ehdottomasti pankkisiirrosta (ja myös lehden osoitetarrassa) näkyvää 5-numeroista viitenumeroasi. Mikään muu tieto kuin maksajan viitenumero ei välity maksun saajalle. Jos et saanut lehteä, mutta haluat jäseneksi, ota yhteys Anneli Walleniukseen. Yhteystiedot ovat edellä.

Itsenäinen, Paikallinen
Vakavarainen, Suomalainen

Asuitpa lähellä tai kaukana,
Me haluamme palvella
juuri Sinua!

POP Pankki

Kannonkosken Osuuspankki

PÄÄKONTTORI
Toritie 3 A
43300 KANNONKOSKI
Puh. 0207 661 880

KALMARIN PALVELUPISTE
Kalmarintie 171 B
43270 KALMARI
Puh. 040-510 4725

www.poppankki.fi

Kotilaisten Sukuseura r.y.:n säännöt muuttuvat

Sukuseuran johtokunta on valmistellut seuran sääntöjen muutosta. Säännöt on tarkoitettu muuttamaan voimassaolevaa lainsäädäntöä. Lisäksi on tarkoitettu tehdä joitakin toimintaa koskevia muutoksia.

Tärkeimmät muutokset ovat seuraavat:

- jäseneksi liittymistä helpotetaan siten, että jäseneksi haluavan on kirjallisesti ilmoitettava aikomuksestaan jäsenrekisterinpitäjälle (säännöissä nyt johtokunta ratkaisee jäsenyyden anomuksesta)
- jäsenrekisterin tietoihin merkitään jäsenestä täydellinen nimi ja kotipaikka (säännöissä nyt täydellinen nimi, ammatti ja muut tarpeelliset tiedot)
- jäsenmaksun maksamisen osalta säännöt muutetaan vastaamaan käytäntöä, eli jäsenmaksu maksetaan kerran kolmessa vuodessa
- hallituksen (nyk. johtokunnan) lukumäärää muutetaan siten, että hallituksessa olisi 8 varsinaista ja kaksi varajäsentä (säännöissä nyt 10 varsinaista jäsentä)
- yhdistykselle valitaan toiminnantarkastaja ja yksi varatoiminnantarkastaja (säännöissä nyt kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa).

Päätöksen sääntöjen muuttamisesta tekee seuraava, kesäkuussa 2013 pidettävä vuosisukukokous.

ANNELI WALLENIUS

*Kun koti on
Sinulle tärkeä paikka,
vakuuta se*

Tervetuloa!

Lähivakuutus Karjala
Siltakatu 20, Joensuu
Puhelin 013 7373 111

www.lahivakuutus.fi

ESKO KUKKONEN 1931–2010

Esko Kukkonen on poissa

Kotilaisten Sukuseuran jäsen, apteekkari Esko Ilmari Kukkonen kuoli Teneriffalla 13.2.2010. Hänen äitinsä Hilja Kotilainen oli Fredrik Kotilaisen tytär Heinäveden Torvelasta. Esko Kukkonen oli 78-vuotias, syntynyt Heinävedellä 18.7.1931.

Päästyään ylioppilaaksi Joensuun lyseosta 1952

Esko Kukkonen toimi lyhyen ajan vt. kansakoulunopettajana Karttulassa ja Ilomantsissa. Vuoden 1955 alussa hän siirtyi apteekkioppilaaksi Kerimäen apteekkiin. Kaksivuotisen oppilaspalvelun jälkeen Kukkonen suoritti farmaseutin tutkinnon. Hän palveli farmaseuttina Heinäveden, Juuan ja Pyhtään apteekeissa sekä sotilasapteekissa.

Kukkonen valmistui proviisoriksi 1963 ja farmasian lisensiaatiksi 1967. Hän toimi proviisorina muun muassa Virtasalmen ja Kontulan apteekeissa, assistenttina Helsingin yliopiston farmasian laitoksella sekä tutkijana yliopiston oikeuskemian laitoksessa. Sotilasarvoltaan hän oli farmasian luutnantti.

Keväällä 1969 Kukkonen siirtyi tarkastajaksi silloisen Lääkintöhallituksen apteekkitoimistoon. Hän toimi muun muassa toimistopäällikön sijaisena. Tarkastajana häntä pidettiin oikeudenmukaisena ja asiantuntevana.

Apteekkariksi Helsingin Puotinharjun apteekkiin Kukkonen siirtyi 1978. Vuoden 1985 alussa hän siirsi aptekin Helsingin Itäkeskuksen vastavalmistuneeseen ostoskeskukseen. Apteekkarina ja työnantajana hän oli oikeudenmukainen, tarkka ja kohtelias.

Eläkkeellä Kukkonen vietti talvet Teneriffalla. Hänen harrastuksiaan olivat kirjallisuus, musiikki, taidemaalaus ja matkustus.

Esko Kukkonen piti aktiivisesti yhteyttä sukuseuraan ja kirjoitti myös Kotilaisten suku -lehteen. Esimerkiksi vuoden 2001 lehtemme Kukkonen kirjoitti opiskeluaikojaan muistellen: ”Jotta pärjäisitte sen hirveän Karman kanssa – Professori Mauno Kotilaisen oppilana”.

ILKKA SOVIO

Kirjoittaja on Esko Kukkonen ystävä Santa Cruzista Teneriffalta. Kirjoittaja lähetti tämän lehtemme viime numeroon tarkoitetun muistokirjoituksen ajoissa, mutta tekstin julkaiseminen lykkäytyi tekemäni tallennusvirheen takia. Pahoitteluni. Lauri Kotilainen

Jennynkallion pitkän pöydän ääreen kokoonnuttiin kuuntelemaan monenlaisia kertomuksia. Tässä on kertojana Heljä Toivanen, marttapaidassa pöydän päässä.

Heljä Toivanen valotti Marttatoiminnan varhaisia vaiheita Kylänlahdessa.

Topi Nurmen klassinen kitara helisi kauniisti avajaisnunnantaina.

"Mölkön peluuta", tuomarina Emil Nurmi vasemmalla.

Siiri Oravalahti tarinoi tarkoista muistiinpanoistaan sota-ajan lasten touhuista.

Yli 120 ihmistä vieraili Jennynkalliolla

Pielisjärven pirteät Kotilaiset talkoilivat monipuolisen museoviikon Kylänlahden Honkalanpään sukumuseotalolle, kun kesä oli kukeimmillaan heinäkuun lopulla. Museolla kävi vilske ja vipinä, sillä viikon tapahtumat vetivät paikalle yli 120 ihmistä. Viikon ohjelma sisälsi tarinoita takavuosilta, pelejä ja leikkejä, maton kudontaa, kummitustarinoita sekä tietenkin – Kotilaisten suvun kyseessä ollen – laulua ja soittoa.

Avajaisnunnantaina tarjoili sukumme viisitoistavuotias taituri Topi Nurmi Askolasta korkeatasoisen klassisen kitaramusiikin konsertin. Topi huolehti myös päättäjaispäivän yhteislaulutilaisuuden säästyksestä.

Historian lehtien havinaa kuultiin monenlai-

sina tarinoina. Sota-ajan lapsen omakohtaisia muistoja koulutieltä ja marjamatkalta kertoi Siiri Oravalahti, ja Marttayhdistystoiminnan varhaisia vaiheita Kylänlahdesta ”Mrs Martta” Heljä Toivanen.

Upeaa ja tarkkaa ajankuvausta sisältäneet kertomukset nauhoitettiin myöhempiä sukupolvia varten. Oheistapahtumana Jan Ek piti vielä mielenkiintoisen, valokuvilla höystetyn esitelmän Salpalinjasta.

Kiehtovat kummitustarinat hämärtyvässä illassa ja kynttilän valossa saivat aikaan jännitystä. Taisipa joitakuita hieman pelottaakin. Jokainen paikalla ollut, ken muisti, sai kertoa jännitystarinoitansa lapsuudesta tai nykyisyydestä.

Siinäpä siirtyivät kertomukset niin Puron-

niemen Veikko-ukin Myllypuron kummituksesta, Kreivilän kolkutuksista kuin Kalastajaukkojen oudoista kaviojaloistakin suvun nuoremman sukupolven tietoon.

Tuloja museoviikolta kertyi mukavasti kahvilatoiminnasta ja myynnissä olleista matkamuuistoikoneista sekä lahjoituksista.

Ensi kesänä emme ehkä ponnistele kokonaista viikkoa tapahtumien parissa, mutta museopäivä ainakin on suunnitteilla 15.7. Silloin on ajateltu pidettävän myös museoyhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous.

Tapaamisiin ensi kesänä!

LEA ORAVALAHTI-PEHKONEN
puheenjohtaja, Pielisjärven Kotilaisten
sukumuseoyhdistys

Kotilaisten suvusta 30 kohtasi elokuussa Sonkakosken Mustolassa

Ylä-Savon Kotilaisilla on ollut vuosittain toistunut kesätapaaminen vuodesta 2005 alkaen. Tänä vuonna 30 yläsavolaista Kotilaisten sukuun kuuluvaa kohtasi elokuun alussa Sonkajärvellä, Sonkakosken Mustolassa. Mustolan emännäksi oli näet tullut Loviisa Kotilainen – jo jonkin aikaa sitten.

Mustolan isäntä Mikko Mustonen on myös Sonkajärven kunnanvaltuuston puheenjohtaja. Hän kertoi, että Sonkakosken Mylly on Sonkajärven kunnan vanhin toiminnassa oleva yritys. Sen seinässä olevassa laatassa on perustamisvuosi 1882.

Myllyt Mikko ja Heikki jauhavat lähes päivittäin pääasiassa rahtijauhatuksia asiakkaille. Myllyn omaan perustuotevalikoimaan kuuluvat jauhot (ohra, ruis ja vehnä), hiutaleet (ruis, kaura ja vehnä), sekä ohraryynit.

Asiakkaan toiveita kuunnellaan ja uusia tuotteita tehdään kun pyydetään. Esimerkiksi speltin jauhaus, hiutaleiden litistys tai vaikkapa kokonaisten kauraryynien valmistaminen käy pyynnöstä. Tuotteet pakataan asiakkaan tarpeiden mukaan yhden kilon pussista kymmenien kilojen säkkeihin.

Myllyllä ei ole varsinaisia aukioloaikoja,

mutta kuulemma ainakin toinen mylläreistä on yleensä aina saapuvilla.

Vanha voimala tekee koskesta sähköä

Tilan vanha vesivoimalaitos sijaitsee myllyn yhteydessä. Voimala otettiin uudelleen käyttöön vuonna 1989. Myllyä ja sen sähkövoimaa esitteli Ylä-Savon Kotilaisille myllytilan isäntä Mikko Mustonen.

Uudelleen käyttöön otettu Sonkakosken voimalaitos tuottaa suurimman osan Mustolan tilan käyttämästä sähköstä. Laitosta ajetaan vesimäärästä riippuen lähes ympäri vuoden turbiinin sallimalla täydellä vesimäärällä: noin yksi kuutiometri sekunnissa. Voimalaitoksen teho on 25–30 kilowattia.

Maatilakohtaiset vesivoimalaitokset olivat varsin yleisiä koskirikkaassa Suomessa 1900-luvun alkuvuosikymmeninä. Muun mu-

■ SONKAKOSKEN MUSTOLAN HISTORIAA

1896 Juho ”Eeti” Mustonen (s.1870) avioitui Loviisa Kotilaisen (s.1872) kanssa. Eeti rakennutti nykyisen pirtin ja ”pihanpiän” sekä edelleen Mustolan pihapiirissä olevan kivinavetan.

1939 Kalle rakennutti myllyn alemmaksi Sonkakoskeen, ja aloitti myllytoiminnan.

1963 Tila siirtyi Kallen nuorimmalle lapselle ja ainoalle pojalle, Mikolle.

1966 Mikko avioitui Anneli Auvisen kanssa. Mikon ja Annelin lapset ovat Hanna, Kaisa, Pekka ja Heikki.

assa Keskusosuusliike Hankkija toimitti maataloille runsaasti tällaisia pienvoimalaitoksia. Toisinaan ne voitiin tahdistaa ja yhdistää yleiseen sähköverkkoon.

Ei kahta samanlaista nukkea

Anneli Mustosen arvonimi Master of Dollmaking tarkoittaa, että hän on nukentekijänä kansainvälistä mestariluokkaa. Annelin vaihtuva uniikkinäyttely Sonkakosken Nukkepirtillä on valtakunnallinen erikoisuus. Näyttelyn nuket ja eläinhahmot ovat näet hänen itsensä valmistamia. Eikä kahta samanlaista nukkea ole.

ANJA JA RISTO SAHRAKORPI

Juho ”Eeti” Mustonen avioitui Loviisa Kotilaisen kanssa 1896. Eeti rakennutti nykyisen Mustolan pirtin ja kivinavetan, joka on edelleen pihassa.

Master of Dollmaking Anneli Mustonen tekee kaikki nuket ja eläinhahmot itse. Nukkepirtin vaihtuva uniikkinäyttely on aina paikkakunnalla tapaus.

Anneli Mustosen mielteliäs näköisnukke Saara esittää Annelin ensimmäistä lapsenlasta.

Sonkakosken Mustolan isäntä Mikko Mustonen (taustalla vasemmalla), hänen vaimonsa, nukkemestari Anneli (keskellä) ja Mikon pojan Heikin puoliso Riitta (oikealla) kertoivat Kotilaisille Mustolan tilan vaiheista.

Suku-Oton tarina sai jatkoa: Kaskipelloilta Viipuriin

Sukuseuramme perustajajäsenen ja pitkäaikainen suvun esimies ”Suku-Otto” Kotilainen (1885–1988) lausahti usein: ”Suojele sukusi muistot, laita talteen lapsillekin”. Itse hän laati useita valokuvien elävöitettyjä muistelukirjoja itselleen ja lapsilleen. Myös Oton poika Aatos kirjoitti muistojaan.

Otto Kotilainen juhli 50-vuotissyntymäpäiväänsä arvaamatta, että hän ei ollut vielä edes elinvuosiensa puolivälissä. Kukkia ja sähköitä tuli runsaasti.

Kevätretkellä Imatran koskella vuonna 1925. Seisomassa Pekka Strandén (vas) ja Veikko Kotilainen, istumassa Lyyli, Aino, Aatos, Martta, Helli ja Ester Kotilainen sekä Elsa Hirvonen Rääkkylästä.

Oton tyttärentytär Marja Simola jatkaa ukkinsa perinnettä. Marja on kirjoittanut isoisänsä elämästä jo kolme selkokieleistä muistelukirjaa. Tuorein niistä on ”Sellaista oli Viipurissa”. Kirjan kuvat ovat peräisin Oton jättämäisestä negatiiviarkistosta.

Otto Kotilainen syntyi Rääkkylässä 16-lapsiseen suurperheeseen 1885. Hän kävi kansakoulun ja olisi halunnut jatkaa seminaarissa kansakoulunopettajaksi. Isä oli kuitenkin toista mieltä, sillä Oton äiti, Kustin toinen vaimo, ei ollut tuonut taloon myötäjäisiä, joilla Ottoa olisi koulutettu.

Rääkkylän kaskipelloilta kaupunkiin

Oton haaveena oli päästä kaupunkiin ja löytää sieltä paikka itselleen. Kansanopistossa hän innostui osuustoiminta-aatteesta ja nuorisoseurasta. Hän kävi kirjanpito- ja meijeri-kursseja ja päätyi Pellervo-seuran neuvojaksi Joensuuhun. Otto tapasi nuorisoseurassa itseään yhdeksän vuotta vanhemman Niina Sofia Kinnusen ja avioitui tämän kanssa. Perheeseen syntyi kolme tytärtä Aino, Ester ja Helli. Pian nuorimman tyttären syntymän jälkeen Niina sairastui keuhkotautiin ja kuoli. Tytöt jäivät aluksi Niinan sukulaisten hoiviin.

Nuoruuden unelmakaupunkiin

Tämän jälkeen Otto kävi meijerikoulun ja Mustialan juustomestarikurssin. Kurssilla

hän tapasi Martta Johanna Eskelisen ja avioitui tämän kanssa. Heille syntyi Oton hartaasti toivoma poika Otto Aatos.

Perhe asui aluksi Joensuussa, missä Otto työskenteli meijerin isännöitsijänä. Täältä muutettiin lopulta Viipuriin, jonne Otto oli nuoruudessaan haaveillut muuttavansa.

Elämäntarina jatkuu selkokirjoina

Olen koostanut Oton ja enoni muistelmista sekä niistä kertomuksista, joita äitini, tätini ja Martta kertoivat, kolme kirjaa: ”Kaskipelloilta kaupunkiin” (Sirius, 1998, painos loppunut), ”Täyttä elämää” (Ilias 2004) sekä ”Sellaista oli Viipurissa” (Ilias 2011).

Ensimmäinen kirja kertoo Oton nuoruudesta, perheen perustamisesta ja Niinan kuolemasta.

Toinen osa kertoo, kuinka Otto yritti löytää tyttärelleen uuden äidin, hankki ammatin ja löysi Martan. Viimeisin kirja perustuu etupäässä äitini, tätini, Martan ja enoni kertomuksiin ja kirjeisiin. Se on kuvausta arkisesta elämästä Viipurissa.

Aarreaitta: Oton valokuva-arkisto

Kirjoissa on pääasiassa Oton ottamia valokuvia. Hän valokuvasi innokkaasti oman perheen lisäksi rakennuksia, tapahtumia ja meijerin työntekoa.

Kirjat on kirjoitettu selkokielellä ja tarkoi-

tettu iäkkäiden ihmisten muisteluiden tueksi. Samalla kirjat ovat kiinnostava ja kiehtova pala Kotilaisen suvun historiaa. Kirjoja voi kysellä kirjastosta tai suoraan kustantajalta: www.ilias.fi.

MARJA SIMOLA

■ MARJA SIMOLA

Kirjoittaja, Otto Kotilaisen tyttären Helliin tytär Marja Simola on joensuulainen tietokirjailija, järjestöhistorioitsija, selkokielekouluttaja ja selkokirjailija. Aikaisemmin Marja on työskennellyt kääntäjänä, kirjoittajana ja asiantuntijana WSOY:n tietosanakirjoissa. Marja harrastaa mökkeilyä, puutarhanhoitoa ja marittailua, jonka takia hänet on nähty myös television Sukupuu-ohjelmassa.

Äitini vaiherikas taival

Kivijärveltä Enäjärven

Äitini Helvi Inkeri Kotilainen syntyi Kivijärvellä, Puralan kylässä toukokuun viimeisenä päivänä 1905. Hän oli vanhempiensa, Jalmari Antinpoika Kotilaisen ja Hilma Matintytär o.s. Hakkaraisen, ensimmäinen lapsi. Helvi Inkerin taival johti kauas kotoa, joskus jopa pelottaviin elämänvaiheisiin.

Perhe kasvoi seuraavan kahdenkymmenen vuoden aikana kuudella tyttärellä ja viidellä pojalla. Oli siinä monta suuta ruokittavana Peltolan pitkän ruokapöydän ääressä. Helvi Inkeri tottui jo pienestä pitäen tarttumaan työnsyrjään ja olemaan apuna nuorempien sisarusten hoitamisessa ja taloustöissä.

Kotona kylän ensimmäinen puhelin

Isänsä Jalmari Antinpoika oli nuorena miehenä käynyt Amerikassa onneaan etsimässä. Isoisäni ei suuren meren takana kovin pitkään viihtynyt vaan palasi kotiinsa Puralan kylälle. Isoisä Jalmari oli aikansa huomattavin kivijärveläinen kunnallismies, joka toimi kunnanvaltuuston puheenjohtajana 1923–1927 sekä kunnallislautakunnan puheenjohtajana 1928–1945.

Meillä kotona Peltolassa oli Puralan kylän ensimmäinen puhelin asioiden hoitoa helpottamassa. Äitini kotitaloa kutsuttiin 1920 ja 1930-luvuilla ”kunnantoimistoksi”, jonne jokainen voi tulla asioitaan hoitamaan kellonajasta riippumatta.

Autojen keskelle kauas pois kotoa

Avioiduttuaan isäni, Onni Sanin kanssa, äitini joutui jättämään Puralankylän kotitänhuat ja omaiset. Muutto kauas Sippolan Enäjärvelle isäni kotikylään ei ollut helppo. Kauas jäivät vanhemmat, sisarukset ja tuttavat. Harvoin tavattiin, yhteyttä pidettiin kirjeitse.

Mutta kylä ja sukulaiset tulivat tutummiksi, vieraus ja outous katosivat. Päivittäiset rutiinit nousivat pintaan ja ikävä Peltolaan, vanhempiin ja sisaruksiin jäi taka-alalle.

Kotimme Onnelan vierussa, metsän laidassa, auraamattoman tien päässä, oli varsinkin lumisateella täysin motissa. Suksilla täytyi kaupallekin kulkea.

Rinteen alla sadan metrin päässä oli hyvä

Puralan lottia vuonna 1930. Kirjoittajan äiti Helvi Kotilainen on kuvassa keskellä.

lähde, josta ei vesi loppunut talvisodan kovilla pakkasillakaan. Sieltä alhaalta äitini kantoi kaiken tarvitsemamme talous-, pyykki- ja saunaveden. Toisenkin kerran muistan äitini luutimassa lähteelle vievää polkua, kun tuuli ja tuisku tukki kulkuväylän.

Meillä oli vanha savusauna, jonne tarvittava lämmin vesi lämmitettiin talviaikana keittiössä ja kesäisin padassa saunan lähellä. Kesäisin kaikki oli toisin, aurinko paistoi lounaasta, potaatti kasvoi ja juurikasvit antoivat satoaan. Reilun kilometrin päässä Saninjärven lämmin vesi odotti uimareitaan.

Viholliskoneiden lentoreitti kulki ylitse

Talvisota oli äidilleni raskas kokemus. Avio puoliso oli rintamalla konekivääriampujana lyömässä kiilaa ”veli venäläisen” joukoille, joilla oli vakaa tarkoitus marssia Helsinkiin parissa viikossa.

Viholliskoneet lensivät länttä kohti usein Enäjärven kylän ylitse pommittamaan suurempia asutuskeskuksia, rautateiden risteysasemia, Utin sotilaslentokenttää tai Kymijoen siltoja. Kotikyläämme ei pommitettu eikä siellä myöskään liikkunut desantteja.

Ilmavalvonta kyllä antoi hälytyksiä lähestyvistä viholliskoneista, mutta kun ei kylää pommitettu, koneita katseltiin kartanolla niskat

kenossa. Koska kotimme oli metsän reunassa ja vain seitsemän kilometrin päässä rautatiestä, kyseltiin äidiltämme, eikö hän pelännyt asua siellä kahden pienen lapsen kanssa.

Kranaatti haavoitti isääni talvisodassa

Talvisotatalvi oli harvinaisen kylmä: kovia pakkasia viikotolkulla. Tämä asetti kotirintaman väestön koville mutta vielä paljon tiukemmille joutuivat maotamme puolustavat armeijan yksiköt. Kaikesta oli pulaa: lämpimistä vaatteista, ruokatarvikkeista, lumipuvuista ja huopajalkineista. Lottajärjestö, johon äitinikin kuului, toimitti rintamalle ruoka- ja vaatelähetysiksi. Vaatelähetysiin kuului erikoisuus; liipasinsormella varustettu lapanen.

Talvisodan suurin järkytys oli isämme haavoittuminen kahdeksastoista helmikuuta Leppäsuolla Summassa. Vihollisen kranaatin sirpale osui vasempaan olkavarteen. Tilkan sotavammassairaalassa vamma saatiin hoidettua, mutta ei entisen veroiseksi. Samassa sairaalassa sai hoitoa vammoihinsa äitini Aune-siskon mies Lauri Kotilainen, Mikko Kotilaisen isä.

Maaliskuun 13. päivänä 1940 saatiin viimeinkin sotatoimet päätökseen. Maamme joutui taipumaan raskaisiin rauhanehtoihin. Olin edellisenä päivänä täyttänyt viisi vuotta.

velle ja Taavettiin

Junalla ja postiautolla mummolaan

Seuraavana kesänä äitini päätti matkustaa Puralankylän Peltolaan tervehtimään vanhempiaan ja sisarusiaan, joita ei ollut tavannut Enäjärvelle muuttonsa jälkeen. Minä ja pari vuotta nuorempi sisareni pääsimme hänen mukaansa. Sodan jälkeiset liikenneolot olivat hitaita ja epävarmoja, eikä aikatauluihin voinut luottaa.

Kolme eri junavuoroa käyttäen saavuimme illalla Jyväskylään, jossa alkoi matkustajakodin etsintä. Kaikki tuntuivat olevan täynnä. Viimein eräs ystävällinen rouva petasi meille ”siskonpedit” varastohuoneen lattialle.

Aamusella siirryimme postiauton kyydillä Kivijärveä kohti. Tiet olivat huonossa kunnossa, eikä autokaan ollut parhaimmillaan. Toisenkin kerran autosta loppui veto ja kuljettaja komensi miehet työntämään. Naiset ja suuremmat lapset joutuivat kävelemään. Perille kuitenkin päästiin, vaikka aikataulu ei pitänytään.

Paluumatka takaisin Enäjärvelle oli vähintäänkin yhtä kimurantti: autot ja varsinkin junat olivat tupaten täynnä ja kulkivat kovasti myöhässä. Kun Onnelan rakennukset viimein näkyivät, tunsimme suurta helpotusta. Äidilleni käynti lapsuutensa maisemissa oli piristävä kokemus.

Lämmin mutta pelon täyttämä kesä

Ankaraa talvisotatalvea seurasi lämmin kesä, jollaisia toivottiin jatkuvan peräpärrään. Kaikkialla oltiin tyytyväisiä raskaiden sotatoimien päättymiseen, mutta ei pienelle maaillemme raskaisiin rauhanehtoihin.

Isämme pääsi sotasairaalaan kotihoitoon. Kotikylämme koetti palata rauhan toihin. Kansa eli kuitenkin pelokkaana seuraten sanomalehtien uutisointia ja radion viestejä maailmalta. Itään päin ei ollut luottamista, vaan katse suunnattiin saksalaisiin, joilta oli luvassa ase- ja elintarvikeapua. ”Revanssihenki” eli voimakkaana myös Enäjärvellä. Talvi kului epävarmuudessa, että kuinkahan tulee käymään.

Seuraavana keväänä varmistui, että ei se rauha kovin pitkäksi jäänyt. Joukkoyksiköitä siirrettiin rajaseudulle. Enäjärvinen joutui

rintamalle siirtyvien yksiköiden etappipaikaksi.

Kolmattasataa sankarivainajaa

Seitsemästoista kesäkuuta 1941 suoritettun liikekannallepanon syynä oli välitön hyökkäyksen uhka Neuvostoliiton taholta. Taistelu pienen maan itsenäisyyden säilyttämisen puolesta vaati uhreja, jotka tuntuivat liiankin suurilta. Isäni nuorin veli Pentti kuoli kenttäsairaalassa 13.7.1941, setäni antoi kalleimpansa kahdeksantoistavuotiaana. Hän oli kylämme ensimmäinen sankarivainaja. Vanhin setäni Viljo haavoittui vakavasti. Olkavarteen haavoittunut isäni ei joutunut taistelujoukkoihin. Hän toimi koko sodan ajan metsätyönjohtajana rintaman takana.

Enäjärveläiset menettivät useita aviopuolisoita, isiä, poikia, setiä ja enoja. Karmeimpana menetyksenä oli veljesparin kuolema Mäntyselässä. Veljekset saivat surmansa samasta kranaatin osumasta. Sippolan seurakunnan sankarihautaan toimitettiin 214 vainajaa ja luovutetulle alueelle siunattuja oli 19.

Äitini veljistä Arvo-eno taisteli Syvärillä, mistä vetäytymisen jälkeen palveli Salpalinjalla Luumäellä. Luumäeltä hän myös vieraili luonamme Onnelassa. Heimo Kotilainen, ”Niemelän Heimo”, äitini serkku, pistäytyi Enäjärvellä lyhyen toipumislomansa aikana. Väinö-eno menehtyi ”Lapin sodassa”, jossa saksalaisia, entisiä aseveljiä työnnettiin Jäämerta kohti.

Yhdeksänvuotias kuuli radiosta

Sodan aikana tehtiin valmisteluja raja-alueiden evakuoinnista. Enäjärvellekin oli laadittu evakuointisuunnitelma, jota ei onneksi tarvinnut toteuttaa. Muistan elävästi sen syyskuusen päivän, jolloin radion välityksellä saimme kuulla sotatoimien päättymisestä.

Olin reilun yhdeksän vuoden ikäinen. Nuorin siskoni oli vajaan vuoden ikäinen. Perheemme oli, isäni haavoittumista lukuun ottamatta, selvinnyt sodan koettelemuksista.

Äitini saapumisesta Enäjärven Onnelaan oli kulunut kymmenkunta vuotta. Tänä aikana hän oli kasvattanut kolmilapsisen perheen osin ilman isämme tukea. Hänhän joutui ole-

maan pitkiä aikoja isänmaan asialla ”siellä jossakin”.

Senaikaiset olosuhteet huomioiden tuntuu ihmeelliseltä, että äitimme pystyi kaikesta tästä selviämään. Aina hän opetti lapsiaan hyvää kohti elämässään pyrkimään ja olemaan tyytyväisiä myös pieniin onnenhetkiin.

Onnelasta Luumäen Taavettiin

Perheemme muutti syksyllä neljäkymmentäseitsemän Enäjärven Onnelasta Taavettiin isämme työpaikan ja myös jälkikasvun koulutusmahdollisuuksien takia. Luumäen Taavettikin sijaitsee Kivijärven rannalla. Samaniminen järvi on äitini syntymäkodin lähellä Puralankylässä.

Taavetti oli huomattava liikenne- ja kaupapaikka, jossa elämä oli jollakin tapaa helpompaa. Äitini oli kotiäiti, joka vastasi lasten kasvatuksesta ja kodin hoidosta. Hänellä oli hyvä lauluääni, jota hän pääsi käyttämään usean vuosikymmenen ajan laulaessaan altoa Luumäen Seurakunnan kuorossa.

Elämä kulki latujaan: lapset kasvoivat, vanhemmat ikääntyivät ja erilaiset vaikeudet koettelivat, mutta yhdessä yrittämällä niistä selvitettiin. Terveyttä perheellämme riitti, eikä pitkäkestoisia sairauksia jouduttu sairastamaan.

”Sydäntä äidin konsaan ei”

Äitini jäi leskeksi, kun Onni-isä kuoli lokakuussa 1975. Äiti asui kymmenkunta vuotta yksinään Taavetissa, josta muutti nuorimman tyttärensä Marja-Liisan luokse Lappeenrantaan.

Äitini sai iäisyyskutsun joulun alla 1987. Hänet siunattiin Taavetin siunauskappelissa ja laskettiin viime lepoon miehensä viereen vuoden viimeisenä päivänä.

Äitini poismenosta on kulunut kolmattakymmentä vuotta. Muistan yhä ne useat neuvot ja ohjeet, joita olen voinut soveltaa omalla elämäntaipaleellani. Toivottavasti kykenen siirtämään näitä ohjeita myös omille lapsilleni ja heidän lapsilleen.

”Muun korvas aika, minkä vei, sydäntä äidin konsaan ei”.

PENTTI SANI

Mikko Kotilaisesta Tervaskanto

Hetimitään alkupuolella pidetyssä Antin Soitto -pelimannikonsertissa paljastettiin tämän vuoden Tervaskanto-arvonimen saajaksi **Mikko Kotilainen**. Tervaskanto-arvonimi luovutetaan kannonkoskiselle, joka on tehnyt ansiokkaasti ja aktiivisesti töitä paikkakunnan hyväksi.

Kannonkoski-Seura ry:n **Anne Tuliranta-Koitelan** mukaan merkittävin peruste Kotilaisen valinnalle on nyt kolmattakymmenettä kertaa järjestetty Antin Soiton juhluvuosi, sillä tapahtuma on syntynyt Kotilaisen aloitteesta.

–Lisäksi Kotilainen on monipuolinen paikallinen ja seudullinen perinnekulttuurin vaalija, ja hän on toiminut luottamustehtävissä muun muassa Kivijärven Kotilaiset -yhdistyksessä.

–Kotilainen on myös näytelmäkirjailija sekä aktiivinen toimija kansanmusiikin ja lauluryhmien parissa sekä kunnallispolitiikassa. Lisäksi Kotilainen on ollut mukana Kannonkosken Leijonatoiminnassa ja

Annikki ja Mikko Kotilainen kasvattavat Rastilan tilallaan puuntuomia ja mansikoita.

Kokosivun Kotilaiset osa 1

On aina hienoa, kun Kotilaisesta tehdään sanomalehteen kokosivun juttu. Tänä vuonna koko sivu tehtiin Mikosta ja Leosta. Eikä ilman ansioita, kuten tältä ja seuraavalta aukeamalta saatat huomata.

Heinäkuun alkupuolella pidetyssä Antin soitto -pelimannikonsertissa paljastettiin tämän vuoden Tervaskanto-arvonimen saajaksi Mikko Kotilainen.

Tervaskanto -arvonimi luovutetaan kannonkoskiselle, joka on tehnyt ansiokkaasti ja aktiivisesti paikkakunnan hyväksi.

Kannonkoski-Seura ry:n Anne Tuliranta-Koitelan mukaan merkittävin peruste Kotilaisen valinnalle on nyt kolmattakymmenettä kertaa järjestetty Antin Soiton juhluvuosi, sillä tapahtuma on syntynyt Kotilaisen aloitteesta.

–Lisäksi Kotilainen on paikallinen ja seu-

dullinen perinnekulttuurin vaalija, ja hän on toiminut luottamustehtävissä muun muassa Kivijärven Kotilaiset -yhdistyksessä.”

”Kotilainen on myös näytelmäkirjailija sekä aktiivinen toimija kansanmusiikin ja lauluryhmien parissa sekä kunnallispolitiikassa. Lisäksi Kotilainen on ollut mukana Kannonkosken Leijona-toiminnassa jo lähes neljäkymmentä vuotta”, Tuliranta-Koitela kertoo.

Mikko Kotilainen on hämmästynyt valinnastaan vuoden Tervaskannoksi.

”Minähän olen tällainen vanha ukko, jonka kohdalla kaikki merkittävät asiat ovat tapahtuneet jo ajat sitten.”

Tarinaa sukupolvien takaa

Kaikki alkoi jo kuitenkin muutamaa sukupolvea aiemmin. 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa oli kolme veljestä Juhon, Heikki ja Matti Kotilainen, jotka lähtivät Amerikkaan kaivostyöhön.

Sieltä palatessaan he ostivat maatilan.

”Veljekset olivat kovia työmiehiä, Juhon oli varsinainen puurtaja. Petyttyään rakkaudessa hän purki kaiken energiansa työhön. Juhon ansiosta tilan viljelysalue laajeni viiteenkymmeneen hehtaariin. Aikoinaan tila olikin silloisessa Kivijärven pitäjässä peltoalaltaan suurin”, Kotilainen muistelee.

Nykyisellä Rastilan tilalla Kotilaisia on asunut vuodesta 1936 lähtien, jolloin tilan päärakennus rakennettiin.

”Ostimme talon vuonna 1971 ja kymmenen vuotta sitten talo siirtyi tyttären omistukseen”, Kotilainen kertoo.

Lypsykarjaa ja mansikoita

Aluksi Rastilan tilalla kasvatettiin lypsykarjaa ja metsäpuiden taimia. Kotilaisilla oli taimitarhan aikana töissä viisitoista työntekijää. Annikki-vaimo huolehti kodista ja hoiti kirjanpidon.

Kotilaiset kuitenkin luopuivat lypsykarjasta maidontuotannossa tapahtumassa olleen suuren murroksen vuoksi.

”Ennen karjaa jalostettiin, jotta saatiin mahdollisimman rasvaista maitoa, mutta sitten pitikin olla enemmän valkuaista. Karjaa olisi taas pitänyt jalostaa ja tuotantoa lisätä. Lisäksi hintapolitiikka muuttui ratkaisevasti, joten luovuimme lehmistä.”

Lypsykarjasta ja taimitarhasta luopumisen jälkeen Kotilaiset alkoivat viljellä mansikoita. Rastilan tila toimikin mansikkatilana kokonaiset kaksikymmentä vuotta.

Kymmenen viimeistä vuotta tytär vastasi mansikoiden viljelystä. Kotilaiset luopuivat mansikoiden viljelystä noin vuosi sitten.

Mansikoiden viljely on Kotilaisen mukaan vaativa ja raskas työ.

”Jotkut ihmiset kadehtivat ja sanoivat, että meillä oli helppo työ. Vastasin heille, että me ei oltu parempaa keksitty. Se oli sellainen vähälahjaisten harrastus.”

Metsää on hoidettava

Rastilan tilaan kuuluu Kotilaisen mukaan noin seitsemänkymmentä hehtaaria metsää.

”Olen koko ikäni tehnyt metsätöitä, mutta enää selkää ei tykkää varsinkaan puiden kasausta. Tilan jakamisen yhteydessä metsät menivät huonoon kuntoon, mutta määrätietoisella työllä eli käyttämällä ojitusta, lannoitusta ja kirvestä sain metsät takaisin kuntoon. Metsää on hoidettava niin kuin

eläisi ikuisesti”, Kotilainen toteaa.

Utterasti koko elämänsä työskennellyt Kotilainen ei kaihdakaan työtä.

”Työ on yksi elämän tärkeimpiä asioita, se on jonkunlainen tukiranka. Työtä tehdään työn ilosta, ja lisäksi se pitää ihmisen terveenä, toimeliaana sekä poissa pahuuksista.”

Mikko Kotilaisen mukaan ihminen on kasvanut vuosisatojen aikana käytännön työhön.

”Ihmistä ei ole luotu vain istumaan tietokoneen ääreen. Se on ihmiselle paha, jos hänellä ei ole tekemistä, tai se ei ole hänelle sopivaa. Se mikä lannistaa, ei kuitenkaan ole työnteko vaan negatiivinen asenne. Jos ihmisellä on aina negatiivinen asenne, hän vanhenee ja kuolee ennen aikaansa. Mutta asennekaan ei auta, kun joku paha sairaus iskee”, Kotilainen toteaa.

Vapaa-ajan monet kiireet

Kotilaisen mukaan työstä luopuminen on vaikeaa, jos ei ole harrastuksia, ja siksi eläkkeelläkin on hyvä olla ruumiillista työtä. Tämän opin mukaan elää myös Kotilainen itse, jonka eläkepäivät täyttyvät monenlaisesta toiminnasta ja vapaa-ajan harrastuksista.

Hän on edelleen aktiivisesti mukana Kannonkosken Lions Clubissa, jossa on toiminut lähes neljäkymmentä vuotta.

”Viimeinen työ, jolla keräsimme varoja klu-

bille, oli RNF-Woodille tehty puiden taaplaus eli kuivauksen esityö. Kevyempiä aktiviteettejä ovat olleet Kannonkosken yrityskorttipakan teko sekä vanhoista valokuvista kootun kalenterin valmistaminen.”

Musiikkia ja teatteria

Kotilainen on toiminut Kannonkosken kulttuurilautakunnan puheenjohtajana ja hänen aloitteestaan on lähtenyt käyntiin myös vuotuinen Antin soitto-pelimmannikonsertti.

Musiikkiharrastuksen lisäksi Kotilainen on kirjoittanut toistakymmentä näytelmää, joista kaksi on kokoillan näytelmiä.

”Maalaismusikaali oli näyttävien kokoillan näytelmä. Näytelmiä esitettiin niin tällä seudulla kuin myös Pohjanmaalla.”

Kotilainen tuntee hyvin lähialueen historian, sillä hän lukee paljon historian kirjoja. Televisiosta Kotilainen seuraa luonto-, asia-, ja historiaohjelmia.

”Olenkin vähän tällainen kylähullu.”

Luontoihminen

Taideharrastusten lisäksi Kotilainen on oikea luontoihminen.

”Keväällä hirviä oli pihassa useampia ja katavasti on karhujakin lähiympäristössä. Neljä tai viisi vuotta sitten lähdin metsään tekemään

ensiharvennusta, kun tiellä tuli vastaan karhu. Hetken toisiamme tuijotelttuamme karhu lähti kääpälämäkeen”, Kotilainen muistelee.

Sienestämisen ja marjastamisen lisäksi Kotilaisella on pihassaan kasvimaata, jota hän ahkerasti hoitaa.

”Mikko on niin innokas kasvimaan hoitaja, että hän käy kerran kolmessa tunnissa katsomassa, ovatko porkkanat kasvaneet”, Annikki Kotilainen nauraa.

Mikko Kotilainen on omien sanojensa mukaan kova kalamies, ja hän kalasteleekin kesät talvet. Kotilaiset harrastavat yhdessä metsätaitokilpailuja.

”Vaikka olen itse vaimon opettanut, hän on silti menestynyt paremmin kisoissa kuin minä.”

Ennen sotia syntyneeseen ikäpolveen kuuluva Kotilainen on ikäisekseen vaikuttavan virkeä.

”Ihmiset ihmettelevät sitä, kuinka pirteä olen. Vastan heille, että sukulaisissa on paljon vanhaksi eläneitä, joten olen täällä vielä pitkään ihmisten kiusana!”

Teksti pohjautuu Anniina Pajusen ansiokkaaseen artikkeliin Viispiikkinen-paikallislehden numerossa 29, joka ilmestyi 21.7.2011. Olemme lainanneet artikkelia Tekijänoikeuslain 22 §:n mukaisesti ”tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa”, alkuperäinen tekijä ja lähde tarkasti mainiten.

Hyvien kukkien takana..
HELSINGIN KUKKATOIMITUS

Maan johtavaa kukkatukkukauppaa (ei vähittäismyyntiä)

Puh. 010 396 83 00 ark. 6-18 Vanha talvitie 10 helsinki@kukkatoimitus.fi
Fax. 010 396 83 40 la ja su 6-13 00580, Helsinki www.kukkatoimitus.fi

Tehtäviä kaikille

”Suomen puolustusvoimien tilanne on tällä hetkellä parempi kuin koskaan. Rahatilanne on vähintäänkin kohtuullinen ja mahdollisiin varuskuntien lakkauttamisiin pitää vain sopeutua”, ohjeistaa Kotilainen.

Kotilainen suorastaan ylistää suomalaisia asevelvollisia ja suomalaisia koulutusjärjestelmää, joka hoitaa tehtävänsä erinomaisesti. Viime vuosina on puhuttu paljon asevelvollisten rajusta lihomisesta. Kotilainen myöntää ongelman, mutta rakentavassa hengessä. Puolustusvoimilla on tehtäviä kaikille. Uudetkin asevelvolliset tulevat selviytymään, sillä armeijassa voimme hyödyntää sopivimmat

■ LEO KOTILAINEN

Syntynyt: 24.2.1941 Viitasaaren Vuorilahdella.

Asuu: Omakotitalossa Vuosjärven rannalla Vuorilahdella.

Perhe: vaimo Marjatta, poika Aarno ja kaksi lapsenlasta.

Koulutus: Ylioppilas, Kadettikoulu, kapteenikurssi ja sotakorkeakoulu. Työhistoriaa: Muun muassa kouluttajana RUKissa ja sotakorkeakoulussa, pääesikunnan asevelvollisuusosaston päällikkönä ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen tarkastajana sekä osallistunut Suomen armeijan pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Harrastaa: Eläkepäivien ratoksi rotarytoimintaa, reserviupseeritoimintaa, toimii aktiivisesti kylätoimikunnassa ja Kotilaisten sukuseurassa.

Uskoo: Suomen tulevaisuuteen osana EU:ta.

Omituinen piirre: Pitää työtä ja vaivannäköä terveellisempänä kuin sinänsä tarpeellista lepoa.

Kokosivun Kotilaiset, osa 2

Leo Kotilaisesta tehtiin alkuvuodesta Keski-suomalaiseen koko sivun pääjuttu. Jutun kirjoitti ja leppoisen kuvan Leosta valokuvasi Mari Waali.

Eversti evp. Leo Kotilainen, 70, on upseeri ja herrasmies, Villin Lännen kuulun Buffalo Billin alias William Codyn sukua. Muutoin Vuorilahden Kotilaiset ovat olleet paikallaan pysyvää porukkaa.

Sukunsa vaiheita Kotilainen on seurannut vuoteen 1573. William Codyn isoisi lähti Amerikkaan – Leo Kotilainen valitsi Suomen puolustusvoimat.

Upseerin ura liikutti Kotilaisen perhettä 4–10 vuoden sykllillä paikkakunnalta toiselle. Perhe ehti aktiiviuran aikana asua Kajaaniassa, Haminassa, Kuopiossa, Helsingissä, Lahdessa

ja Lohjalla.

Leo Kotilainen opiskeli Kadettikoulun jälkeen kapteenikurssilla, sotakorkeakoulussa, ylemmän päällystön kurssilla ja maanpuolustuskurssilla. Hän on kouluttanut, ollut rakentamassa Uudenmaan sotilasläänin esikuntaa, toiminut pääesikunnan asevelvollisuusosaston päällikkönä ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen tarkastajana sekä osallistunut Suomen armeijan pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Kotilainen pitää upseerin siirtoja tehtävästä toiseen ehdottoman hyvänä asiana. Vain näin pystyy hahmottamaan laajemmat kokonaisuudet ja valmistautumaan johtajan tehtäviin.

Nixu Oy

Luotettavaa tietoturvaosaamista vuodesta 1988

www.nixu.fi

miehet sopivimpiin tehtäviin. Suomen puolustusvoimien salainen ase on varusmies.

Viimeinen siirto

Alaa Leo Kotilainen seuraa edelleen aktiivisesti. Hän muun muassa luennoi puolustusvoimista ja maanpuolustuksesta aktiivisesti vaikka kymmenkunta vuotta sitten alkaneet eläkepäivät rauhoittivat upseerin lapsuudenmaisemiin Viitasaaren Vuorilahdelle.

Samalla kranaatinheitin ja rynnäkkökivääri vaihtuivat kirveeseen, vesuriin ja hiomakoneeseen. Miehestä tuli Kettuniemen isäntä, talonmies, puunpilkkaja, omatarvekalastaja, timpuri, rantaruovikon niittäjä ja kyläaktiivi.

”Eläkkeellä oloon totuttautuminen on käynyt helposti. Se on ollut ikään kuin upseerin siirto uuteen tehtävään. Siirrot ovat totuttaneet jättämään menneet ja panostamaan uuteen tilanteeseen ja toimintaan.”

”Kun ei haikaile menneitä, niin ajatuksetkin vapautuvat kulkemaan uusien haasteiden

mukaan”, kuvailee evp. uusinta elämänvaihettaan.

Liikkeellä yhä

Kotilaisten sukuseuran, oman sukututkimuksen ja kylätöiminnan ohella Leo Kotilainen on aktiivinen rotary. Hän myös kantaa ilolla kortensa kekoon, kun Vuorilahdella järjestetään Luomulaulu-tapahtumaa. Eversti Kotilainen on tapahtuman telttamestari.

Leo Kotilainen nauttii edelleen matkustamisesta. Vaimonsa Marjatan kanssa hän pakkaakin säännöllisesti laukkunsa. Viime vuosina matkat ovat suuntautuneet jonnekin päin Lappia, Savonlinnan Oopperajuhlille, Helsinkiin Aarno-pojan perheen vieraaksi – tai sitten Espanjaan.

Teksti pohjautuu Mari Waalin ansiokkaaseen artikkeliin Keski-suomalainen-lehden 23.2.2011 ilmestyneessä numerossa. Olemme lainanneet artikkeleita Tekijänoikeuslain 22 §:n mukaisesti ”tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa”, alkuperäinen tekijä ja lähde tarkasti mainiten.

NYT MYÖS VERKKOLEHTENÄ

TILAA NYT

Turvallisuus & Riskienhallinta

TUEMME MENESTYSTÄSI

5 tavalla

1. Yrittämisen menestys perustuu taitavaan riskinottoon ja riskienhallintaan. Jokainen numeromme tuo parhaat ohjeet käyttöösi – parannat kilpailukykyäsi ja minimoit menetykset.
2. Menestys perustuu hyvään yhteistyöhön viranomaisten ja yritysten välillä. Opi tietämään kummankin osapuolen tarjonnan, toimintatavat ja hyödyt – onnistumisen avaimet.
3. Kaikki turvallisuuden eri osa-alueet tulevat tutuksi. Opi suojaamaan henkilöstöäsi, tietojasi, tilojasi ja ympäristöä – mainettasi unohtamatta.
4. Tutkimukset, koulutus, lait ja innovaatiot tuodaan eteesi kuin tarjottimella. Pysyt kansainvälisessä kehityksessä mukana. Sinua ei voi ”höynäyttää” tietämättömyyttäsi.
5. Turvallisuuden ja riskienhallinnan yritykset esittäytyvät ja kertovat ilmoituksissaan viimeisimmän kehityksen – tiedät mitä ostat ja keneltä.

NÄY – TIEDÄ – VARAUDU – PYSY AJAN TASALLA

TEE SE HELPOSTI JA EDULLISESTI TILAAMALLA TURVALLISUUS & RISKIENHALLINTA -LEHTI

Saat lehden vuosikerran hintaan **65 euroa** + kaupan päälle kerran vuodessa ilmestyvän Suomen Turvallisuusvuosikirjan, www.turvallisuusvuosikirja.fi

Tilaa ja klikkaa www.turvallisuus.com tai soita 010 4219602

P.S Kysy myös edullista ryhmätilaustarjoustamme!

VESIHUOLTOTEKNIikka
KOTILAINEN

Puh. 015-259321 www.vesihuoltotekniikka.fi

Pojasta polvi paranee

Kiurunkatu 11
57230 SAVONLINNA
Puh. 015-259 321
Aarre Kotilainen, 040 553 8936

Kopsaperältä ponnistaan

VESIHUOLTOTEKNIKKAA. Kotilaisen molemmat polvet: Juha-Pekka ja Aarre.
Taustalla yksi yrityksen kaivureista, jotka Savonlinnan ohitusväylätyömaa nyt työllistää.

Vesihuoltoyrittäjä Aarre Kotilaisen taival alkoi Kivijärven Kopsaperältä 61 vuotta sitten. Vesihuoltotekniikka Kotilainen toimittaa nyt Savonlinnassa ja muuallakin ”vettä jo toisessa polvessa”. Yritystä pyörittää näet jo seuraava sukupolvi. Mutta annetaan Aarren itsensä kertoa.

Oliko elokuussa 1949 täysi kuu, vai täysi vatsa. Niin tai näin, mutta noihin aikoihin kuitenkin Kalle Valdemar Kotilainen ryhtyi toimiin ja sopivan ajan kuluttua syntyi poika. Kasteessa tämä itkevä räpäle nimettiin Aarreksi. Vain yksi nimi, koska ei ollut tietoa, kuinka monta lasta vielä syntyisi, että nimet varmasti riittäisivät kaikille.

Kopsaperältä oppikouluun Karstulaan

Aika kiisi ja kansakoulun ensimmäinen luokka alkoi 1957. Neljä vuotta kansakoulua, jonne tie kulki milloin jalan tai potkurilla, milloin pyörällä. Aura-auto aurasi päätien puoleen päivään mennessä. Joskus oli toki juhlapäiväkin, kun sattui saamaan hurukyytiä jonkun myllyyn menevän isännän reen jalak-sella.

Noina ensimmäisinä seitsemänä vuotena Kivijärven kirkonkylä oli kaukaisin matkakohteeni, mutta sitten sain ilon pyrkiä oppikouluun Karstulaan – tuollaista opinahjoa kun ei lähempänä ollut. Se oli suuri päivä ja suuri elämänmuutos: Kopsaperältä Karstulaan. Huh.

Veiviakselien tekijästä vesimieheksi

60-luvulla Urho Kekkonen sanoi, että ymmärtäisipä vaikka 300 000 suomalaista siirtä Ruotsiin. Niinpä minäkin menin tuttuun kanssa Volvolle kampiakseleita tekemään. Mutta kun Suomen armeija tunsu vahvuudessaan heikkoutta, kutsui se minut armeijan harmaisiin ja Kalle Kustaan palvelu jäi siihen.

Armeijan jälkeen menin töihin Kivijärven vesijohto- ja viemäryömaalle. Siitä alkoikin sitten elinkautinen, sillä muutaman vuoden Vesi-Seppo Ky:tä palveltuani perustin oman yrityksen 1974 kolmen kaverin kanssa Kuopioon.

Yhteistyö kariutui kuitenkin kahden vuoden jälkeen.

Asustelin yhdessä kihlattuni kanssa Kuopiossa, josta käsin lähdin kaverin kanssa etsimään uutta leipäpuuta. Matkasimme Joensuuun, Mikkeliin ja lopuksi Savonlinnaan. Teimme markkinatutkimuksen tapaisen katselun mahtaisiko joku näistä kaupungeista tarvita meitä. Siihen aikaan oli tapana, että kaupunki teki kaiken omalla organisaatiol-

laan. Saimmekin kuulla, ettei voitontavoittelijoita tarvita näissä hommissa.

Savonlinnan vesihuoltoa kohentamaan

Savonlinnassa oli juuri alkamassa jätevedenpuhdistamon rakentaminen ja muutenkin suurisuuntainen vesihuollon kehittäminen. Koska 1970-luvulla Savonlinnassa suurin osa jätevesistä kulki saostuskaivon kautta vesistöön, oli vesihuollon kehittämiseksi suuri tarve. Uimarantojen, juomaveden ja verkostojen kunnossa oli melkoisesti sanomisen sijaa. Paikka oli kuin meille luotu.

Virallisesti yritys Vesihuoltotekniikka Peltoakangas ky, perustettiin 1.8.1976, vähän reilut 35 vuotta sitten. Minä olin se ky. Työtä tehtiin aluksi kahden yrittäjän voimin ja vuosi vuodelta tarvittiin lisää työvoimaa.

Kaikki hyvät miehethän joutuvat ennemmin tai myöhemmin naimisiin, ja niin minäkin. Perheeseemme syntyivät lapset Juha-Pekka vuonna 1983 ja Anna-Maija vuonna 1987.

Kaukolämpöä, vesijohtoa ja viemäriä

80-luvulla rakensimme ja korjasimme Savonlinnassa kaukolämpöverkoston, vesijohtoja ja viemäreitä. Työkohteet vaihtelivat. Välillä töitä oli Itä-Suomen alueella, toisinaan taas Etelä-Suomessa. Joskus työt koostuivat laitosrakentamisesta kuten vedenottoista ja jätevedenpuhdistamoista, joskus taas erilaisesta linjarakentamisesta.

Urakoita tehtiin joko tilaajan suunnitelmiin mukaan tai kokonaisvastuullisena rakentamisena. Hanke kuului silloin urakoitsijalle kokonaisuudessaan suunnittelusta lopulliseen toimintavalmiuteen.

Yrityksen omistusohjaa muutettiin sitten, että ostin yrityksen kokonaan itselleni 1980-luvun alkupuolella. Yrityksen nimi vaihtui samalla Vesihuoltotekniikka Kotilainen ky:ksi.

Työn perässä Baltiaan ja Venäjälle

1980-luvulla työt olivat hyvin laajalla alueella, mutta työntekijät ja toimihenkilöt olivat valmiita tekemään työtä siellä, missä kyseiset kohteet sijaitsivat. 1990-luvulla työkohteet loppuivat aivan kuin salamaniskusta. Tuntui siltä että Suomi oli tullut valmiiksi.

Työntekijä sanoivat, että ottaessasi töihin

lupasit järjestää töitä. Järjestä nyt! No, mikäs siinä, auton nokka kääntyi Viroon, Latviaan, Liettuaan ja Venäjälle ja aina sieltä töitä löytyi, kun oli halua ja ammattitaitoa. Eli kalusto lavetille ja menoksi.

2000-luvulla solmimme vuosisopimuksia sekä Savonlinnan Veden että Suur-Savon Sähkön lämpöosaston kanssa. Tämän jälkeen olemme saaneet työskennellä Savonlinnassa ja ympäristökunnissa, eikä ”reissuun” ole ollut tarvinnut enää lähteä.

Verenkiertohäiriö säikäytti

Vuonna 2008 aivoverenkierron häiriö säikäytti ja sekoitti yrittäjän askeleet. Jaoin omia tehtäviäni sekä osan yrityksen omistuksesta lapsilleni. Juha-Pekka hoitaa tällä hetkellä toimitusjohtajan tehtävät ja valtaosan yleisestä hallinnosta, ja minä jäljelle jäävät tehtävät. Lisäksi osallistun urakkalaskentaan ja työmaiden johtoon.

Anna-Maija opiskelee vielä Helsingissä farmaseutiksi. Hän on todennäköisesti löytänyt oman alansa yrityksen toiminnan ulkopuolelta.

Tänä päivänä yritys on mielestäni vakaalla pohjalla. Työntekijöitä on parhaimmillaan yli 15, joista toimihenkilöitä on neljä. Liikevaihto on noin 1,5 miljoonaa euroa. Kalustona on kuusi kaivinkonetta, kaksi kuorma-autoa ja vesihuollon töissä tarvittava erikoiskalusto.

Latua seuraavalle sukupolvelle

Savonlinnan keskustassa rakennetaan vuosina 2010–2013 rinnakkaisväylää, alkupe-raiseltä nimeltään ohiajotietä. Osallistumme juuri nyt hankkeeseen rakentamalla vesi-, viemäri- ja kaukolämpöverkostoja, teiden ja ratojen alituksia sekä pumppamoja. Työtä on oletettavasti tiedossa vuodeksi eteenpäin.

Matkani Hiekka-ahon peräkammarista (jossa synnyin ja elin nuoruuteni) yrittäjäksi on kestänyt jo 61 vuotta. Matkalla on ollut joskus tuulta ja työntä, eikä myrskyiltäkään ole vältytty. Itse olen joutunut menemään joskus läpi harmaan kiven.

Toivon seuraavalle sukupolvelle innostusta jatkaa yrityksen toimintaa ainakin jossain muodossa, sillä latu on hiihdetty auki.

Aika näyttää.

Kirjoittussarja Kotilaiset yrittäjinä jatkaa lehtemme tulevissa numeroissa.

Ellei vastaanottajaa tavoiteta,
palautetaan osoitteella:
Kotilaisten Sukuseura r.y
Anneli Wallenius
Sinikuja 1 C
01620 VANTAA

Tervetuloa Kotilaisten sukutapaamiseen

*Pikkujoulujen
merkeissä*

lauantaina 26.11.2011 klo 17.00

Ravintola Perho Perhonkatu 11, 00100 Helsinki

Ohjelmassa

- *Suvun kuulumisia*
- *Topi Nurmi soittaa klassista musiikkia kitaralla*
- *Vapaata seurustelua ja joululauluja yhteislauluna*
 - *Arpajaiset, joihin toivomme arpajaisvoittoja*
 - *Tontun säkki, johon toivomme pientä pakettia*

Tarjoiluna

- *Tervetuliaisjuomana alkoholiton jouluglögi*
 - *Rosollia ja sillia*
 - *Perinteistä joulukinkkua*
- *Porkkana-, lanttu- ja perunalaatikkoo, herneitä ja luumuja*
 - *Kahvia ja joulutorttu*
- *Ruokajuomina jäävesi ja kotikalja*

**Tarjoilun hinta on 20 euroa aikuisilta, 15 euroa lapsilta (4–12 v)
ja lapset alle 4 vuotta ilmaiseksi. Pöytiin tarjoilu.**

*Pyydämme ilmoittautumaan ensi tilassa,
kuitenkin viimeistään sunnuntaina 20.11.2011.*

*Anja Sahrakorpi puh.050 912 66 05, anjasahrakorpi@hotmail.com
Anneli Wallenius puh.050 591 45 57, anneli.wallenius@pp.inet.fi*

Kerrothan pikkujouluista myös niille sukulaisille, jotka eivät ole saaneet lehteä.

TERVETULOA!